

Stanisław Koziej

PROJEKTOWANIE STRATEGII BEZPIECZEŃSTWA

Miejsce Strategii bezpieczeństwa Narodowego na „strategicznej mapie” państwa



Definicja strategii bezpieczeństwa

Strategia bezpieczeństwa to

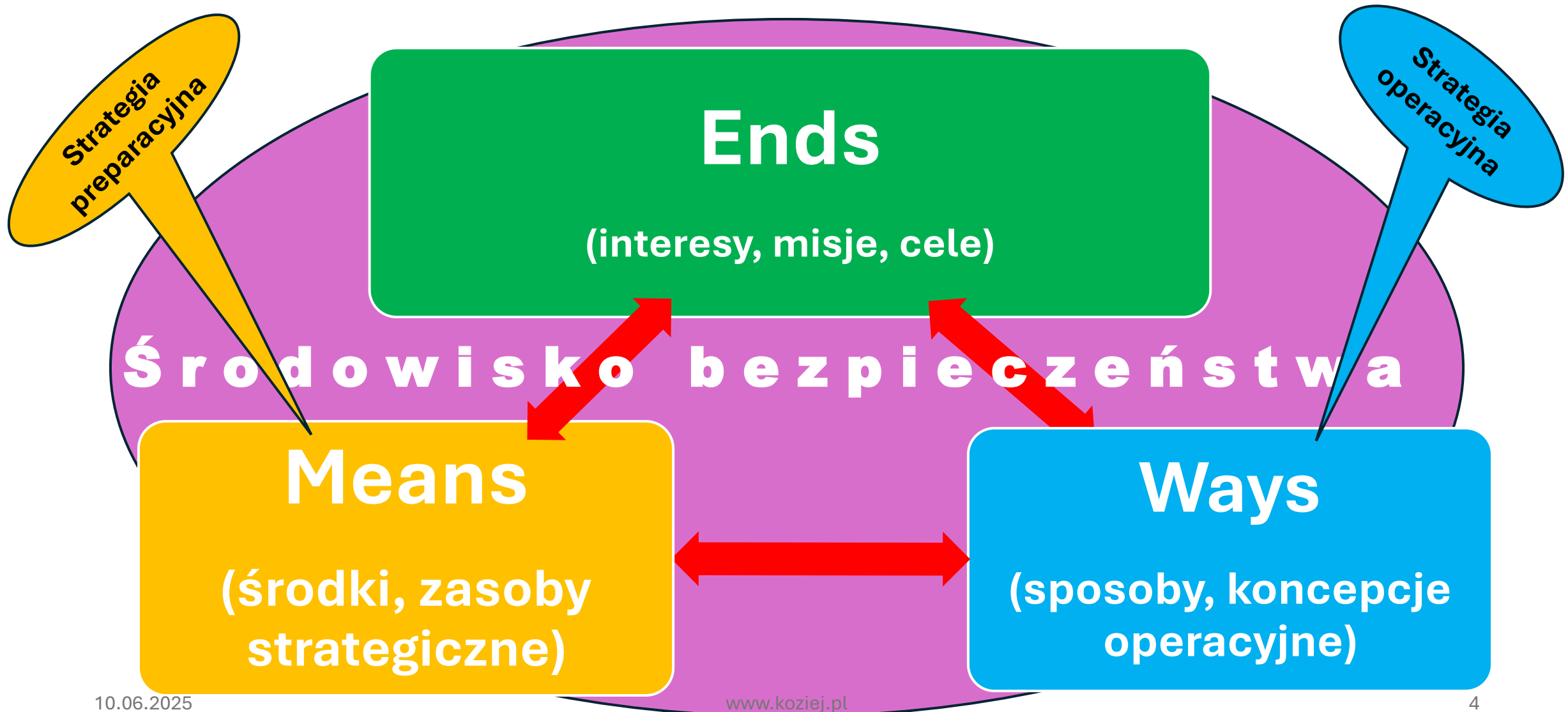
teoria (nauka) i



praktyka (sztuka)

kierowania sprawami bezpieczeństwa danego podmiotu przez **najwyższego (naczelnego) decydenta (indywidualnego lub zbiorowego), w tym zwłaszcza ustalania **interesów (misji) i celów** oraz **sposobów** (koncepcji) ich osiągnięcia w perspektywicznym **środowisku (warunkach)** bezpieczeństwa i adekwatnego do nich przygotowania potrzebnych do tego **zasobów** (**systemu bezpieczeństwa**)**

Strategia jako interaktywny zbiór **celów** podmiotu, **sposobów** i **środków** w konkretnym **środowisku**



Treść projektowania strategii

(w ramach SPBN)

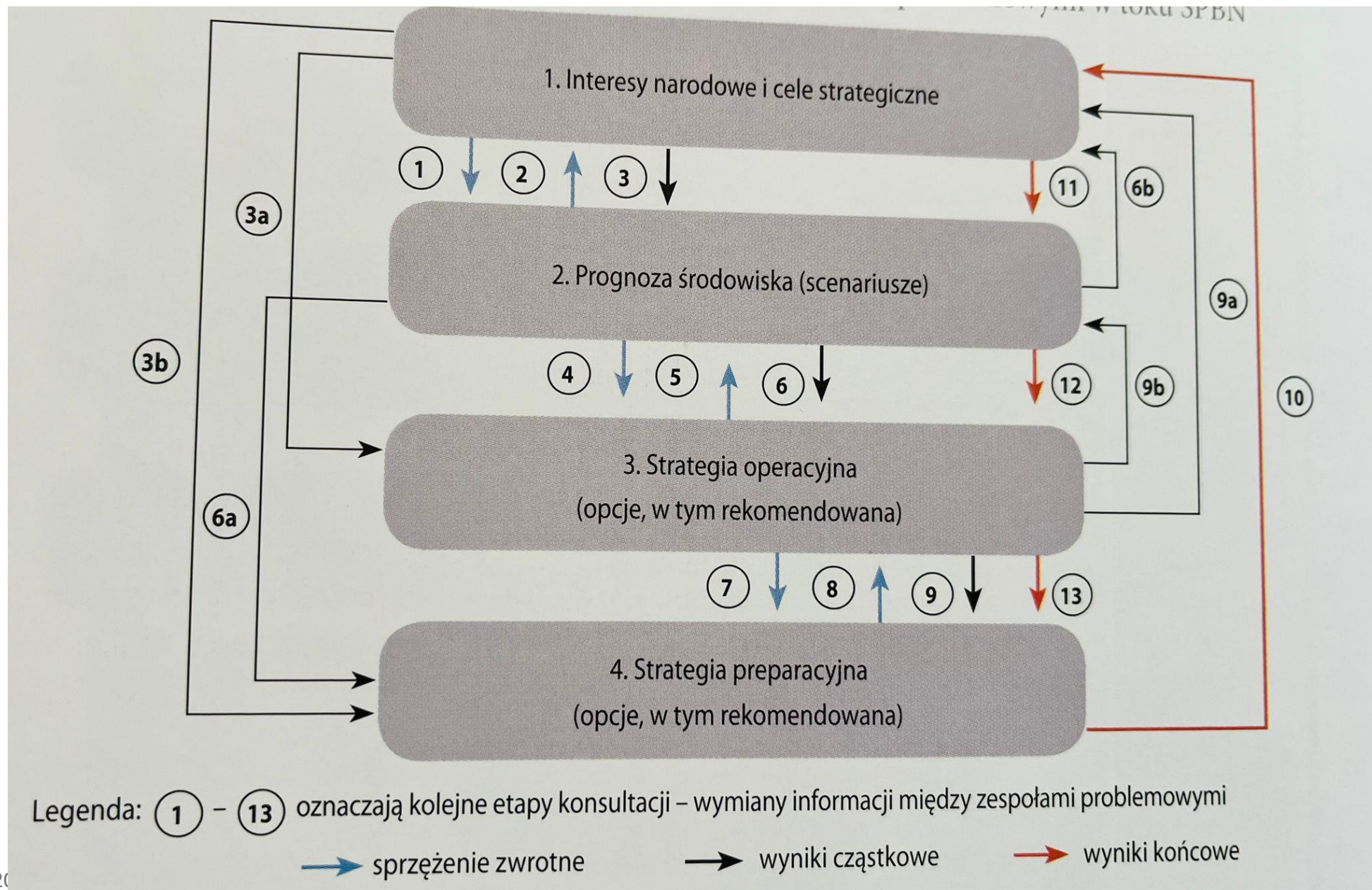
Diagnoza strategiczna państwa jako podmiotu bezpieczeństwa (jego potencjału i ambicji) dla zidentyfikowania jego interesów i celów strategicznych	ENDS (interesy, cele)
Analiza i prognoza strategiczna warunków (środowiska) bezpieczeństwa dla projektowania optymalnych sposobów (koncepcji operacyjnej) realizacji interesów i osiągania celów strategicznych w prognozowanych warunkach	WAYS (sposoby działania, koncepcja operacyjna)
Analiza strategiczna wymagań wynikających z koncepcji operacyjnej wobec potrzebnych zasobów (sił i środków) zorganizowanych w system bezpieczeństwa dla projektowania priorytetów jego przygotowania (transformacji) do realizacji zadań strategii operacyjnej	MEANS (zasoby, system bezpieczeństwa, koncepcja preparacyjna)

Cykl projektowania strategii

Seneka: Żeglarzu pamiętaj, że jeśli nie wiesz, do którego portu zmierzasz, wiatry pomyślne nigdy nie będą ci wiały

- 1. DIAGNOZA PODMIOTU BEZPIECZEŃSTWA DLA IDENTYFIKACJI JEGO INTERESÓW I CELÓW STRATEGICZNYCH** (**kim jestem, czego chcę:** *do którego portu chcę płynąć?*)
- 2. OCENA WARUNKÓW (ŚRODOWISKA) BEZPIECZEŃSTWA** (**co mi przeszkadza, a co pomaga w osiągnięciu interesów i celów strategicznych:** *które wiatry są mi przeciwnie, a które pomyślne?*)
- 3. SFORMUŁOWANIE KONCEPCJI STRATEGII OPERACYJNEJ** (**określenie koncepcji mojego działania:** *jak płynąć, aby wykorzystać maksymalnie wiatry pomyślne, a minimalizować przeciwnie?*)
- 4. SFORMUŁOWANIE KONCEPCJI STRATEGII PREPARACYJNEJ** (**nakreślenie strategicznych priorytetów programu przygotowania sił i środków potrzebnych do realizacji strategii operacyjnej:** *jaki okręt i załoga są potrzebne do wykonania takiego rejsu w takich warunkach i jak je do tego przygotować?*)

Sieć sprzężeń zwrotnych w cyklu strategicznym (SPBN-2013)

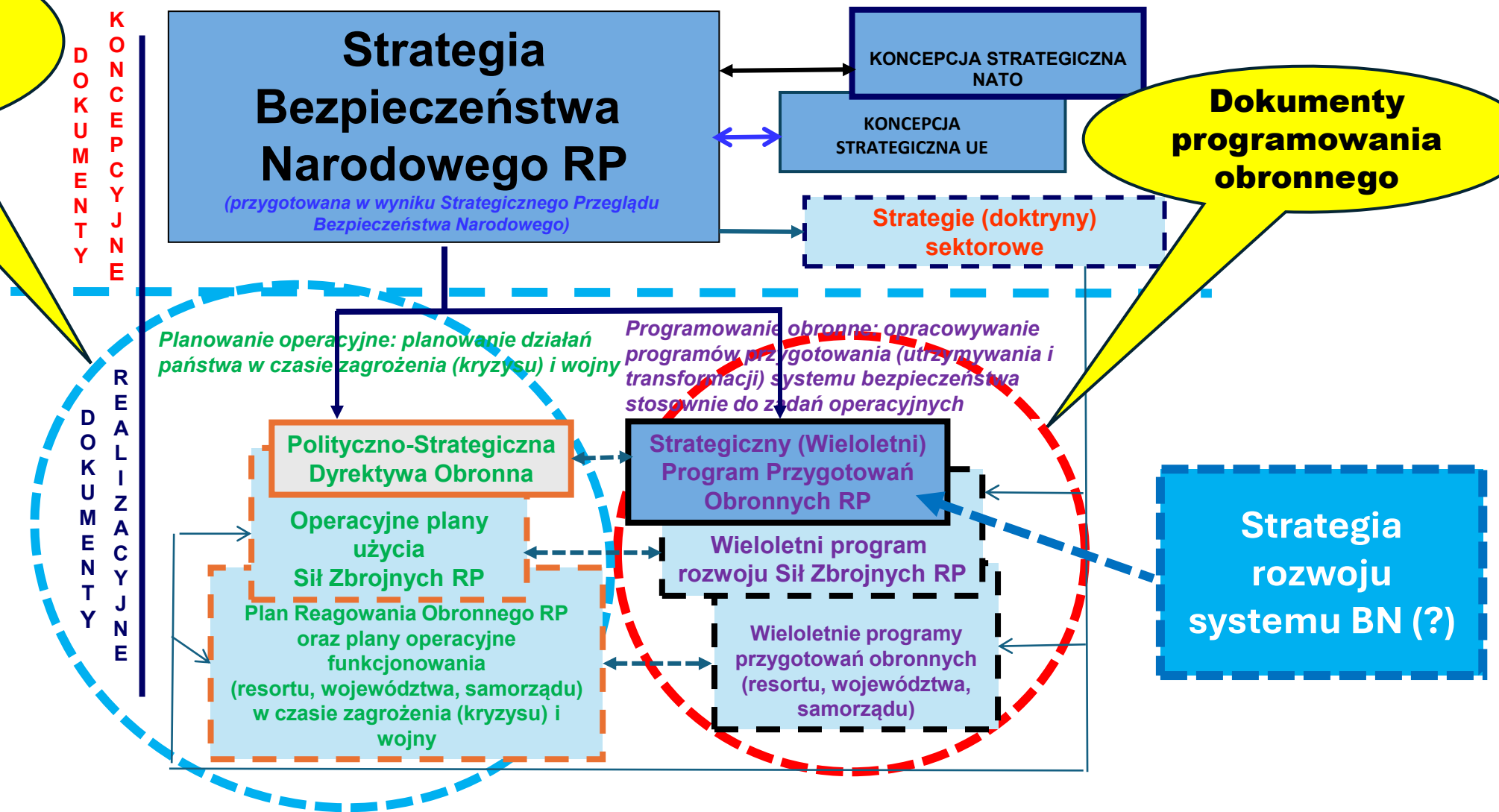


DOKUMENTY WYKONAWCZE DO STRATEGII:

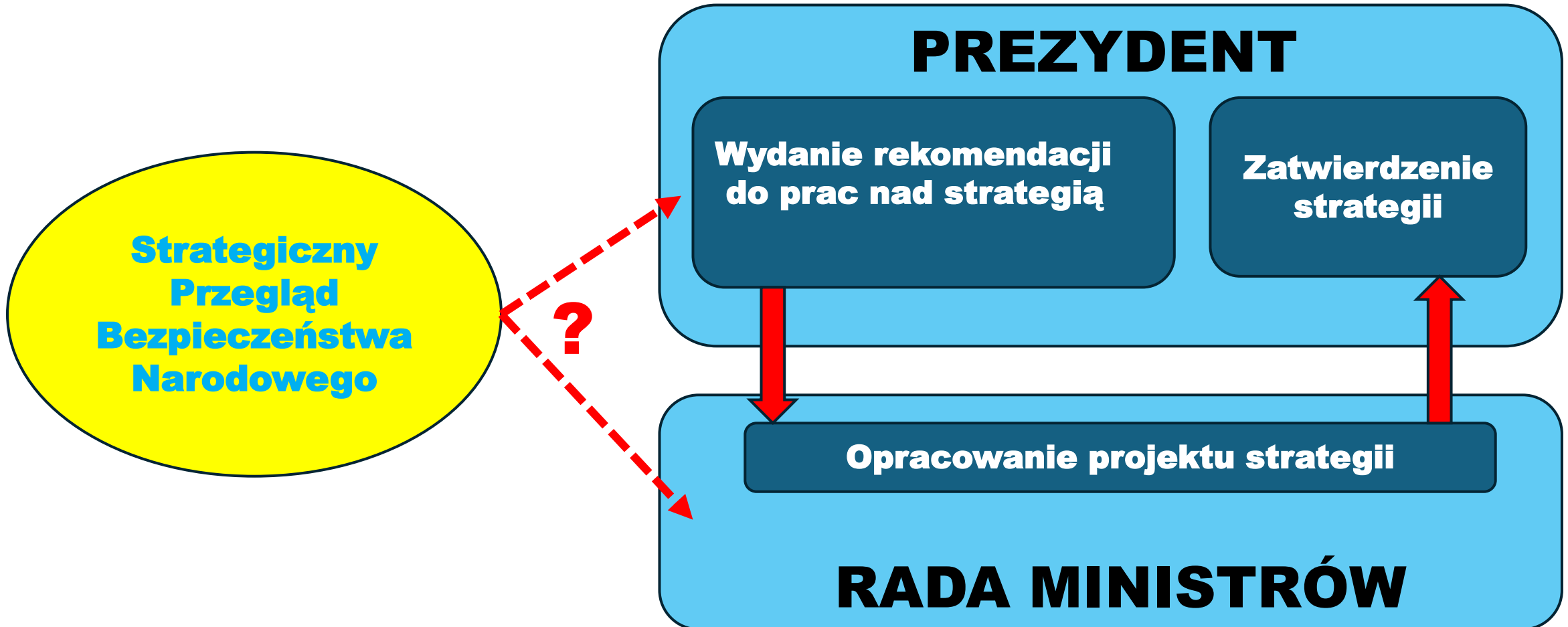
operacyjne i preparacyjne

Dokumenty planowania operacyjnego

Dokumenty programowania obronnego



Zadania Prezydenta i Rady Ministrów w przygotowaniu strategii



Pełny cykl strategiczny



Słabości polskiej praktyki strategicznej

- **Zmarginalizowanie roli strategii** w kierowaniu bezpieczeństwem narodowym
- **Zubożenie** treści strategii przez pominięcie zupełne kwestii strategii operacyjnej (**WAYS**) i ograniczenie się tylko do problemów strategii preparacyjnej/transformacyjnej (**MEANS**)
- W rezultacie **Strategia bezpieczeństwa z 2020 r.** a także **prezydenckie Rekomendacje** do prac nad nową strategią z 2024 roku nie zawierają w ogóle zadań strategii operacyjnej

Konkluzja

- **Konieczny jest powrót do całościowego podejścia do strategii, jej roli w kierowaniu bezpieczeństwem oraz pełnego cyklu jej projektowania (w ramach SPBN), wdrażania, realizowania, weryfikowania i (ewentualnego) nowelizowania**
- **Jeśli to nastąpi, to można mieć nadzieję, że następne polskie strategie nie będą już strategiami „zubożonymi”, uproszczonymi, jednowymiarowymi, jak strategia z 2020 r.**

Zamiast zakończenia

A POZA TYM SĄDZĘ, ŻE CZAS NA... SZTUKĘ BEZPIECZEŃSTWA

...jak Katon Starszy kończący
wszystkie swoje wystąpienia w
Senacie rzymskim: „A ponadto
sądzę, że Kartagina musi być
zburzona!”



BEZPIECZEŃSTWO

międzynarodowe i narodowe (w tym obronność)

Sztuka bezpieczeństwa:

polityka i strategia bezpieczeństwa (w tym obronności),
zintegrowane (wielodomenowe, transsektorowe,
ponadresortowe) **operacje** bezpieczeństwa,
taktyka służb bezpieczeństwa

WOJSKOWOŚĆ

Sztuka wojenna:

strategia wojskowa,
sztuka operacyjna,
taktyka